

Улаанбаатар хот, 1995 оны 5 дугаар сарын 22-ны өдөр

АГНУУРЫН НӨӨЦ АШИГЛАСНЫ ТӨЛБӨР, АН АМЬТАН АГНАХ, БАРИХ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

Энэ хуулийн зорилт нь иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан, шувуу, загас /цаашид "ан амьтан" гэх/ агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж ногдуулах, уг төлбөр, хураамжийг төсөвт төлөхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийн тухай хууль тогтоомж

Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр /цаашид "төлбөр" гэх/ ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж /цаашид "хураамж" гэх/- ийн тухай хууль тогтоомж нь Татварын ерөнхий хууль, Ан агнуурын тухай хууль, энэ хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

3 дугаар зүйл. Төлбөр, хураамж төлөгч, түүнийг бүртгэх

1. Дор дурдсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага төлбөр, хураамж төлөгч байна:

1/ан амьтныг вйлдвэрлэл, соёл, шинжлэх ухааны зориулалтаар агнах, барих болон амьдаар нь барьж гадаад оронд гаргах аж ахуйн нэгж, байгууллага;

2/ан амьтныг амьдаар барьж эзэмшин, гаршуулан үржүүлж ашиглах болон төрөөс худалдан авч өмчлөх иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага;

3/ан амьтныг тусгай зөвшөөрөлтэйгээр агнах, барих гадаадын иргэн.

2. Дор дурдсан иргэн хураамж төлөгч байна:

1/ахуйн зориулалтаар ан амьтныг агнах, барих Монгол Улсын иргэн;

2/ахуйн зориулалтаар загас барих Монгол улсад түр буюу байнга оршин суугаа гадаадын иргэн.

3. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад ан амьтан агнах, барих зөвшөөрөл олгох асуудлыг Ан агнуурын тухай хуулиар зохицуулна.

4. Агнуурын нөөц ашиглах вйл ажиллагааг байнга эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллага тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн татварын албанд бүртгүүлнэ.

4 дүгээр зүйл. Төлбөр, хураамжийг тооцох үзүүлэлт

1. Төлбөрийг дараахь үзүүлэлтээр тооцно:

1/ви́лдвэрлэл, соёл, шинжлэх ухааны зориулалтаар барьсан загасны төлбөрийг килограммаар;

2/ан амьтныг амьдаар нь барьж эзэмшин, гаршуулан үржүүлж, эмийн болон бусад түүхий эд бэлтгэж ашигласны телберийг борлуулалтын орлогоор;

3/ан амьтныг амьдаар нь төрөөс худалдан авч өмчилсний телберийг тухайн ан амьтны толгой тутмын экологи -эдийн засгийн үнэлгээгээр;

4/гадаадын иргэнд агнуулсан болон гадаад оронд амьдаар нь аливаа зориулалтаар гаргасан ан амьтны телберийг тухайн ан олзворын гадаад зах зээлийн тухайн үеийн үнэ буюу эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон жишиг үнээр.

2. Хураамжийг дараахь үзүүлэлтээр тооцно:

1/ахуйн зориулалтаар шувуу агнах, загас барих иргэнээс хураамжийг нэг удаагийн эрхийн бичгээр;

2/иргэний ахуйн зориулалтаар агнах бусад ан амьтны хураамжийг тухайн ан амьтны толгой тутмын экологи -эдийн засгийн үнэлгээгээр.

3/энэ хэсгийн 1, 2-д зааснаас бусад зориулалтаар ан амьтныг агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийг тухайн ан амьтны экологи -эдийн засгийн үнэлгээгээр.

5 дугаар зүйл. Телбер, хураамжийн хэмжээ

1. Агнуурын нөөц ашигласны телберийн дээд, доод хязгаарыг дараахь байдлаар тогтооно:

1/вйлдвэрлэл, соёл, шинжлэх ухааны зориулалтаар барьсан загасны телберийг килограмм тутамд 20-30 төгрөгөөр;

2/вйлдвэрлэл, соёл, шинжлэх ухааны зориулалтаар агнасан бусад ан амьтны телберийг тухайн ан амьтны толгой тутмын экологи - эдийн засгийн үнэлгээний 20-40 хувиар;

3/ан амьтныг амьдаар барьж эзэмшин, гаршуулан үржүүлж, эмийн болон бусад түүхий эд бэлтгэж ашигласны телберийг уг түүхий эдийн борлуулалтын орлогын 10-20 хувиар;

4/ан амьтныг амьдаар нь төрөөс худалдан авч өмчилсний телберийг тухайн ан амьтны толгой тутмын экологи -эдийн засгийн үнэлгээний 90-100 хувиар;

5/гадаадын иргэнд агнуулсан ан амьтны телберийг тухайн ан олзворын гадаад зах зээлийн тухайн үеийн үнэ буюу эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон жишиг үнийн 60-70 хувиар;

6/амьдаар нь гадаад оронд гаргасан ан амьтны телберийг гадаад зах зээлийн тухайн үеийн үнэ буюу эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон жишиг үнийн 80-90 хувиар;

2. Ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийн дээд, доод хязгаарыг дараах байдлаар тогтооно:

1/ахуйн зориулалтаар шувуу агнах, загас барих зөвшөөрлийн хураамжийг нэг удаагийн эрхийн бичигт 400-600 төгрөг;

2/ахуйн зориулалтаар агнах бусад ан амьтны зөвшөөрлийн хураамжийг тухайн ан амьтны экологи -эдийн засгийн үнэлгээний 20- 40 хувиар;

3/энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1-4-д заасан ан амьтныг агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийг тухайн ан амьтны экологи - эдийн засгийн үнэлгээний 2-4 хувиар;

4/энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5-д заасан ан амьтныг агнах зөвшөөрлийн хураамжийг тухайн ан олзворын гадаад зах зээлийн тухайн үеийн үнэ буюу эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон жишиг үнийн 20-30 хувиар;

5/энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6-д заасан ан амьтныг барих зөвшөөрлийн хураамжийг гадаад зах зээлийн тухайн үеийн үнэ буюу эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон жишиг үнийн 5-8 хувиар.

3. Ан амьтны экологи-эдийн засгийн үнэлгээ, ан олзворын жишиг үнэ, түвчлэн агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамжийн тодорхой хувь хэмжээг тухайн ан амьтны нөөц, тархац, экологи -эдийн засгийн ач холбогдол, эрэлт хэрэгцээ, зориулалтыг харгалзан энэ зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт заасан хязгаарт багтаан Засгийн газар тогтооно.

6 дугаар зүйл. Төлбөр, хураамжаас чөлөөлөх, хөнгөлөх

1. Төлбөр, хураамжаас дараахь тохиолдолд чөлөөлнө:

1/ан амьтныг нутагшуулан үржүүлэх зориулалтаар барих;

2/халдварт өвчний голомтыг устгах зорилгоор эрүүл мэндийн болон байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын шийдвэрээр ан амьтныг мэргэжлийн байгууллагаас зохион байгуулалттай агнаж устгах;

3/мал сүргийг хамгаалах болон тодорхой нутаг дэвсгэрт тоо толгойг нь сийрэгжүүлэх зорилгоор чоно агнах;

4/сорьц, дээж авах, хэмжилт хийх, им тэмдэг тавих, бөгжлөх, судалгааны хэрэгсэл зүүх зорилгоор ан амьтныг эрдэм шинжилгээний зориулалтаар түр барих.

2. Тодорхой нутаг дэвсгэрт ан амьтны тоог сийрэгжүүлэх, хүйсийн харьцааг зохицуулах, заазлах зорилгоор болон соёл, шинжлэх ухааны зориулалтаар агнахад төлбөр, хураамжийг хөнгөлж болно. Төлбөр, хураамжийг хөнгөлөх хувь, хэмжээг Засгийн газар тогтооно.

7 дугаар зүйл. Төлбөр, хураамж төлөх, тайлагнах, зарцуулах

1. Төлбөр, хураамжийг иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага ан амьтныг агнах, барих гэрээ хийх, тусгай зөвшөөрөл, эрхийн бичиг авах бүрдээ бэлэн болон бэлэн бус хэлбэрээр төлнө.

2. Ан амьтныг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнаж барьснаас болон энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3-д зааснаас бусад төлбөр, хураамжийг ан амьтан агнах, барих гэрээ байгуулах, тусгай зөвшөөрөл,

эрхийн бичиг олгох эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр томилогдсон албан тушаалтан хурааж авна.

3. Энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5, 6-д болон 2 дахь хэсгийн 4, 5-д заасан телбер, хураамжийг гадаадын иргэнд ан амьтан агнуулах болон ан амьтанг амьдаар гадаад оронд гаргах аж ахуйн нэгж, байгууллага байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад төлнө. Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь уг телбер, хураамж зохих дансанд орсноос хойш хуанлийн 15 хоногт багтаан телберийг төвлөрсөн төсөвт, хураамжийг холбогдох сум, дүүргийн төсөвт тус тус шилжүүлнэ.

4. Энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1, 2, 4-д болон 2 дахь хэсгийн 1-3-д заасан телбер, хураамжийг сум, дүүргийн төсөвт төлнө. Телбер, хураамж хураах эрх бүхий албан тушаалтан телбер, хураамжийг бэлнээр хураан авсан тухай бүр сум, дүүргийн төсөвт тушаана.

5. Ан амьтныг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнах, барих болон амьдаар барьж эзэмшин, гаршуулан үржүүлж ашиглах аж ахуйн нэгж, байгууллага нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1-3-д заасан телберийн улирлын хэмжээг өөрсө тодорхойлон, дараа улирлын эхний сарын 10-ны дотор сум, дүүргийн төсөвт төлж, телберийн жилийн тайланг дараа оны 1 дүгээр сарын 10-ны дотор харьяалах татварын албанд тушааж, эцсийн тооцоо хийнэ.

6. Телбер, хураамжийн жилийн тайланг дор дурдсан хугацаанд гаргана: 1/ан амьтан агнах, барих зөвшөөрөл олгох, телбер, хураамж хураан авах эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан телбер, хураамжийн тайланг дараа оны 1 дүгээр сарын 10-ны дотор харьяалагдах татварын албанд;

2/сум, дүүргийн тайланг дараа оны 1 дүгээр сарын 15-ны дотор аймаг, нийслэлийн татварын албанд;

3/аймаг, нийслэлийн тайланг дараа оны 2 дугаар сарын 1-ний дотор Улсын татварын ерөнхий газарт;

4/Улсын татварын ерөнхий газар телбер, хураамжийн улсын нэгдсэн тайланг дараа оны 2 дугаар сарын 15-ны дотор.

7. Телбер, хураамжийн тайлангийн маягтын загварыг Улсын татварын ерөнхий газар батална.

8. Телбер, хураамжийн зохих хувийг тухайн сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрээр ан амьтныг хамгаалах, өсгөн үржүүлэх, нутагшуулах арга хэмжээнд зориулан зарцуулж болно.

9. Төвлөрсөн төсөвт орсон телберийн 10 хувийг байгаль хамгаалах санд төвлөрүүлнэ.

8 дугаар зүйл. Телберийг буцаан олгох

1. Телберийг дараах тохиолдолд буцаан олгоно:

1/телбел зохих хэмжээнээс илүү төлсөн;

2/агнуур хийх нутаг дэвсгэрт хvн, мал, амьтны халдварт өвчин гарсны улмаас хорио цээр тогтоогдож, агнуур хийх боломжгvй болсон;

3/хууль, гэрээнд заасан бусад нөхцөл.

2. Энэ хуулийн 3 дугаар зvйлийн 4 дэх хэсэгт заасан аж ахуйн нэгж, байгууллагад телберийг буцаан олгох асуудлыг Татварын ерөнхий хуулиар зохицуулна.

9 дvгээр зvйл. Телбер, хураамжийн талаар гомдол гаргах Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага телбер, хураамжтай холбогдсон гомдлоо телбер, хураамж телснөөс хойш хуанлийн 30 хоногийн дотор зохих шатны татварын албанд гаргана. Зохих шатны татварын албаны шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл шvvхэд гомдол гаргаж болно.

10 дугаар зvйл. Хууль тогтоомж зөрчигчдөд хvлээлгэх хариуцлага

1. Энэ хуулийн 7 дугаар зvйлийн 4 дэх хэсгийн заалтыг зөрчсөн нь эрvvгийн хариуцлага хvлээлгэхээргvй бол телбер, хураамж хураах эрх бvхий албан тушаалтанд татварын байцаагч дараах шийтгэл ногдуулна: 1/телбер, хураамжийг аваагvй буюу дутуу авсан, телбер, хураамжийн данс бvртгэл ,баримтыг будлиантуулсан, хураан авсан телбер, хураамжийг төсвийн орлогод тогтоосон журмын дагуу тушаагаагvй бол 25000 хvртэл тегрегээр торгох.

2. Энэ хуульд заасан телбер, хураамж телегчид хариуцлага хvлээлгэх асуудлыг Татварын ерөнхий хуулиар зохицуулна.

11 дvгээр зvйл. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих

Энэ хуулийн хэрэгжилтэд Улсын татварын алба, байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв, орон нутгийн байгууллага, бvх шатны Засаг дарга, хууль тогтоомжоор эрх олгогдсон бусад байгууллага, албан тушаалтан тус тусын эрх хэмжээний дагуу хяналт тавина.

12 дугаар зvйл. Хууль хvчин төгөлдөр болох

Энэ хуулийг 1995 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Н. БАГАБАНДИ